

Aika: 27.9.2023 klo 9.07-10.45

Paikka: Kokouskeskus Tampella. kh. Valimo, Kelloportinkatu 1 B

Osallistujat:

jäsenet:

Kummola Kalervo, pj.

Kouhia Raimo, 1. vpj.

Kolehmainen Toni, 2. vpj

Helimo Matti

Jussila Anne-Mari

Nyman Anne

Pispala Kristiina

Raevaara Aarne

Repo Sirpa

Rokosa Inna

Salmi Pekka

Viljanen Jussi

Österberg Pauliina

varajäsenet:

~~Järvenpää Elina~~~~Mari Orell~~~~Leppänen Aki~~~~Järvisalo Vilma~~~~Markkanen Jouni~~~~Tuominen Jari~~~~Salo Tanja~~~~Kaleva Lassi~~~~Virkkunen Katri~~~~Liimola Anne~~~~Porttikivi Ilkka~~~~Koppanen Matti~~~~Päivänen Maria~~**Muut osallistujat:**

Nurminen Päivi

Pohjonen Juhani

~~Yli-Rajala Juha~~

Lehrbäck Minna

seutujohtaja, esittelijä, TKS

seutusihteerit, sihteerit, TKS

~~kuntajohtajakokouksen pj., Tampere~~

seutuassistentti/tiedottaja, TKS

Kutsuttu kokoukseen:

Kuusela Kaisu

Touru Tapani

seutusuunnittelupäällikkö, TKS, 102-103 §

liikennejärjestelmäpäällikkö, TKS, 102-103 §,

Teams-yhteys

Kalervo Kummola
puheenjohtajat

Juhani Pohjonen
sihteerit

Pöytäkirjan tarkastus

Paikka ja aika Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä ____/____2023

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Anne Nyman

Pöytäkirja yleisesti nähtävänä

Paikka ja aika Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän toimisto

____/____2023

Todistaa

Juhani Pohjonen

Käsiteltävät asiat:

97 § KOKOUKSEN AVAUS	4
98 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	4
99 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAN VALINTA	5
100 § TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN	6
101 § TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT	7
102 § RAKENNESUUNNITELMA 2040+, SAADUT LAUSUNNOT	9
103 § MAL5-SOPIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET	11
104 § KUNTAYHTYMÄN ALUSTAVAT TAVOITTEET JA TALOUSARVIOAAMI VUODELLE 2024	16
105 § SEUTUJOHTAJAN PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJAT	20
106 § SEURAAVAT KOKOUKSET	21
107 § MUUT ASIAT	21
108 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	21

97 § KOKOUKSEN AVAUS

Puheenjohtaja Kummola avasi kokouksen klo 9.07.

98 § KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

	Seutuhallitus 27.9.2023
Päätösehdotus.	Puheenjohtaja Kummola: Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi. Todetaan kokous päätösvaltaiseksi.
Päätös.	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Perustelut:	Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu on lähetettävä viimeistään 7 päivää ennen kokousta. Esityslista lähetetään mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä. Kokouskutsu lähetetään toimielimen päättämällä tavalla jäsenille, henkilökohtaisille varajäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus ko. kokouksessa. Seutuhallitus ja muut toimielimet ovat päätösvaltaisia, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä. Kokouksen esityslista on toimitettu sähköisesti 20.9.2023.
Tiedoksi.	
Lisätietoja.	seutusihteeri Juhani Pohjonen puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

99 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAN VALINTA**Seutuhallitus 27.9.2023**

Päätösehdotus.

Puheenjohtaja Kummola:

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa on Anne Nyman.

Pöytäkirja tarkastetaan ja allekirjoitetaan sähköisessä allekirjoitusjärjestelmässä.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Perustelut:

Pöytäkirjan laatii puheenjohtajan johdolla pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä. Pöytäkirja tarkastetaan toimitielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Pöytäkirjantarkastaja on valittu aakkosjärjestyksessä seutuhallituksen varsinaisten jäsenten joukosta.

Kuntayhtymällä on käytössä sähköinen, vahvaan tunnistukseen perustuvan allekirjoituspalvelu, jolla pöytäkirjat tarkastetaan ja allekirjoitetaan.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tampereenseutu.fi

100 § TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Esityslista on toimitettu sähköisesti 20.9.2023

Päätösehdotus.

Seutuhallitus 27.9.2023

Puheenjohtaja Kummola:

Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

101 § TIEDOKSI ANNETTAVAT ASIAT

Seutuhallituksen edellisen kokouksen 30.8.2023 toimeenpano

ASIA	TOIMEENPANO
Seutuhallituksen järjestäytyminen ja toisen varapuheenjohtajan nimeäminen	Toni Kolehmäinen on aloittanut 2. varapuheenjohtajana.
MAL-sopimuksen seuranta vuodelta 2022	Seuranta on esitelty valtio-osapuolelle kokouksessa 6.9. MAL5-sopimusneuvottelut ovat käsittelyssä tässä kokouksessa.
Kestävä siirtymä 2040 -ohjelmatyö	Ohjelman valmistelu toteutetaan hyväksytyyn viitekehyksen mukaisesti.
Seudullisen osaamisen kehittämispalvelun (Osake) -toiminnan siirto Lempäälästä Tampereelle	Siirto tapahtuu suunnitelman mukaan vuoden 2024 alusta.
Seutuhallituksen kokouspäivät syksyille 2023 sekä vuodelle 2024	Kalenterimerkinnot vuodelle 2024 on tehty. Kokousaika on klo 10-12.
Kuntayhtymän tilinkäyttöoikeudet	Muutosilmoitus on toimitettu Danske Bank -pankkiin.
Kuntayhtymän nimenkirjoitusoikeudet	Nimenkirjoitusoikeudet on päivitetty.

Väestökatsaus elokuu 2023.

Raimo Kouhia selosti Turun kaupunkiseudun seutuhallituksen vierailua 22.9.2023.

Edunvalvontaa:

- Lentoasematoimintojen järjestämistä koskeva väliraportti (LVM) kommentointi 15.9.
- Ministeri Kai Mykkäsen ja erityisavustaja Vehmasen tapaaminen 8.9.
- MAL-seutujen tiedote MAL-rahoituksen riittävydestä 13.9

Seutuhallitus 27.9.2023

Päätösehdotus.

Seutujohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää

merkitä asiat tiedoksi.

Päätös.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen

puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

102 § RAKENNESUUNNITELMA 2040+, SAADUT LAUSUNNOT

Päätösehdotus:	<p>Seutuhallitus 27.9.2023</p> <p>Seutujohtaja Nurminen:</p> <p>Seutuhallitus päättää</p> <p>merkitä tiedoksi rakennesuunnitelman 2040 + luonnoksesta saadut lausunnot ja</p> <p>että rakennesuunnitelman 2040+ ehdotus viimeistellään tämän jälkeen päätöksentekoa varten.</p>
Päätös:	Päätösehdotus hyväksyttiin.
käsittelyvaiheet:	KJK 7.9.2023, MASTO JA LJ 13.9.2023
Liitteet:	<p>Yhteenveto lausunnoista</p> <p>Kunnilta, viranomaisilta ja muilta sidosryhmiltä saadut lausunnot</p>
Perustelut:	<p>Seutujohtaja Nurminen</p> <p>Seutuhallitus lähetti Rakennesuunnitelman 2040+ luonnoksen lausuttavaksi jäsenkuntiin ja sidosryhmille 22.8.2023 mennessä. Lausuntoja saatiin yhteensä 19: jäsenkunnilta 8, viranomaisilta 7 ja kehittäjäorganisaatioilta 5. Lausunnot on esitetty liitteellä. Seututoimiston asiantuntijat ovat valmistelleet lausuntoyhteenvedon ja yleiset huomiot lausunnoista.</p> <p>Rakennesuunnitelman 2040+ ehdotus viimeistellään seutuhallituksen käsittelyyn 25.10 ja edelleen ehdotuksena kuntien lopulliseen käsittelyyn hallituksissa ja valtuustoissa vuoden loppuun mennessä. Aikataulu on sovitettu tukemaan käynnistyneitä MAL5-neuvotteluita, joiden on arvioitu kestävän kevääseen 2024.</p> <p>Rakennesuunnitelman luonnos 2040+ pohjautuu valtuustojen hyväksymään "Vehreä metropolimme" -seutustrategiaan ja sen kolmeen pääviestiin: lumoava arki, kestävä kasvu ja maailmalle auki. Rakennesuunnitelma muodostuu tietopohjan ja tarkentavan sanallisen kuvauksen sisältävästä selostuksesta sekä kolmesta yleispiirteisestä teemakartasta. Edellisen kerran seudullinen rakennesuunnitelma on laadittu vuonna 2014.</p>

Tiivistelmä lausunnoista

Kolmeen kestävyteen (ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen) kytkettyjä rakennesuunnitelman kahdeksaa tavoitetta pidettiin yleisesti perusteltuina, ja niiden toimeenpanoon saatettiin yleisesti sitoutua. Rakennesuunnitelman kokonaisvaltaisuutta pidettiin yleisellä tasolla onnistuneena.

Yksittäisenä asiana viherrakenne nousi kannanotoissa päällimmäiseksi. Lausunnoissa oli vaihtelua siinä, millainen rooli rakennesuunnitelmalla tulisi olla viherrakenteen kehittämisessä. Lisäksi tunnistettiin ristiriitoja rakennesuunnitelman osoittaman kasvun ja kestävyden sekä elinkeinoelämän ja viherverkoston välillä.

Palautteessa tuotiin myös esille, että rakennesuunnitelma ei ole kaikilta osiltaan maakuntakaavan mukainen. Tässäkin näkemykset poikkesivat toisistaan. Toisissa lausunnoissa otettiin kantaa voimassa olevan maakuntakaavan puolesta, toiset esittivät näkemyksiä huomioitavaksi uudella maakuntakaavakierroksella.

Lausunnoissa esitettiin vain vähän konkreettisia muutosehdotuksia tai vaatimuksia liittyen rakennesuunnitelman sisältöihin. Muutokset liittyivät kartoilla esitettyjen merkintöjen selitteiden kuvaamiseen sekä joidenkin alue- tai yhteysmerkintöjen laajentamiseen ja lisäämiseen. Esitetyt muutokset on mahdollista toteuttaa siten, että ne eivät muuta suunnitelman ja sille valitun tarkkuustason alkuperäistä luonnetta.

Lausunnoissa otettiin laajasti kantaa ja esitettiin rakentavia ehdotuksia seudullisen kehittämisen priorisointiin, ohjelmointiin, yhteistyöhön ja toimeenpanovaiheeseen sekä eri teemoihin kytkeytyville sisällöille. Nämä ehdotukset liittyvät pääosin toimeenpanovaiheeseen. Tämän seurauksena toimeenpanon roolia voidaan kuvata laajemmin jo rakennesuunnitelma-asiakirjan yhteydessä.

Kantaa otettiin myös rakennesuunnitelman vaikutusten arviointiin, jonka esitettiin olevan yleispiirteinen. Lisäksi tuotiin esiin, että rakennesuunnitelman vaikutusten arvioinnissa kiinnitettiin vain vähän huomiota taloudellisiin vaikutuksiin.

Tiivistelmä lausunnoista on esitelty maankäyttö- ja asuminen (Masto) -työryhmässä, liikennejärjestelmätyöryhmässä (Lj) sekä kuntajohtajakouksessa (Kjk). Seuraavaksi seutuyksikkö valmistelee lausuntoihin tarkemmat vastineet sekä ehdotukset rakennesuunnitelman 2040+ selostuksen ja karttojen muutoksiksi tarvittavin osin.

103 § MAL5-SOPIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET

Seutuhallitus 27.9.2023
Päätösehdotus: Seutujohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää

keskustella ja evästää kaupunkiseudun neuvotteluryhmää MAL-sopimuksen tavoitteista.

Päätös. Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet: Tampereen kaupunkiseudun lähtökohdat MAL-neuvotteluihin 2024-2027, liite toimitetaan 22.9.2023

Käsittelyvaiheet: SH 21.6., KJK 7.9., 22.9.,

Perustelut: Seutujohtaja Nurminen 15.9.

MAL- neuvottelut ovat käynnistyneet valtakunnallisella aloitustilaisuudella 5.9. valtion ja seitsemän MAL-seudun kesken. Tampereen seudun MAL-seurantakokous ja aloituskeskustelu uudesta sopimuskiirrokselta pidettiin 6.9. Seuraavat neuvottelut on sovittu ajankohtiin: 9.10, 27.11, 11.1.2024 sekä 8.2.2024. Valtio tavoittelee sopimusten valmistumista keväällä 2024 ja allekirjoituksia kesällä 2024.

Seutuhallitus on nimennyt edustajat neuvotteluryhmään:

Mikko Nurminen, johtaja, Tampere
Virpi Ekholm, kiinteistöjohtaja, Tampere
Mika Periviita, joukkoliikennejohtaja, Tampereelta
Jouni Korhonen, yhdyskuntajohtaja, Pirkkala
Mikko Nieminen, kaupunkikehitysjohtaja, Nokia
Sirkku Malviala, elinympäristöjohtaja, Kangasala
Päivi Nurminen, seutujohtaja, TKS
Kaisu Kuusela, seutusuunnittelupäällikkö, TKS
Tapani Touru, liikennejärjestelmäpäällikkö, TKS

Vuonna 2020 hyväksytty MAL-sopimus laadittiin 12 vuotisenä ja se on voimassa 31.12.2031. Sopimusasiakirjan mukaan ”Sopimus päivitetään vuoden 2023 loppuun mennessä siten, että sopimuksen tavoitteita ja toimenpidepolku tarkistetaan ja täsmennetään suhteessa kansainvälisiin, kansallisiin ja seudullisiin tavoitteisiin. Samalla sovitaan vuosille 2024–2027 ajoittuvista konkreettisista toimenpiteistä. Konkreettisia toimenpiteitä valittaessa otetaan huomioon voimassaolevan sopimuksen toteutuminen ja toimien vaikuttavuus. Valtio-osapuolten sitoutuminen sopimukseen määritellään valtioneuvoston periaatepäätöksellä,

jossa linjataan valtion tahtotila ja tuki Julkisen talouden suunnitelman ja talousarvioiden puitteissa. Valtion rahoitustoimenpiteet edellyttävät eduskunnan päätöstä. Kuntien tulee omalta osaltaan sitoutua sopimuksen toimeenpanoon ja varata budjeteissaan toimenpiteiden edellyttämä rahoitus.”

Tavoitteiden asettelun lähtökohdat

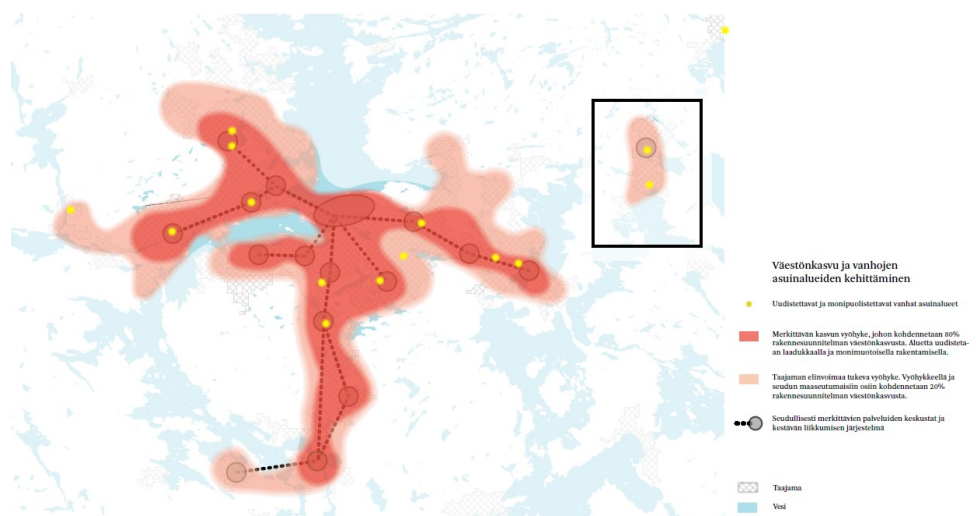
MAL-sopimus 2020-2023, seurantaraportti sekä Rakennesuunnitelma 2040 + luonnos antavat Tampereen kaupunkiseudulle hyvät lähtökohdat neuvotteluille. Seutu on menestyksekkäästi toimeenpannut edellisen sopimuksen kirjaukset, parantanut seudullista tietopohjaa sekä vahvistanut yhteistä tahtotilaa tuoreella strategialla ja rakennesuunnitelman päivityksellä.

Kaupunkiseudun tavoitteita ja odotuksia tulee kuitenkin tarkentaa lyhyemmälle aikajänteelle eli 4 vuoden toimenpiteiksi. Toimenpiteitä tulee varautua myös priorisoimaan johtuen valtion talouskehyksestä ja sopimusalueiden lisääntymisestä.

Rakennesuunnitelman syötteitä sopimukseen

Kasvun määrä ja kohdentaminen

Seudun kasvu- ja asuntotuotantotavoite johdetaan asuntopoliittisen ohjelman (v. 2020) mukaisesta väestösuunnitteesta. Sen mukaan seutu kasvaa nykyisestä asukasmäärästä noin 70 000 asukkaalla vuoteen 2040 mennessä.

Väestönkasvun pohjalta laadittu asuntotuotantotavoite on 46 900 asuntoa vuoden 2023 alusta vuoteen 2040 mennessä. Tuotanto kohdennetaan rakenteeseen yllä kuvattujen vyöhykekohtaisten periaatteiden mu-

kaisesti. 80% kasvusta kohdentuu ns. merkittävän kasvun vyöhykkeelle yhdyskuntarakennetta eheyttämään.

Kohtuuhintainen asuntotuotanto

Kohtuuhintaisen asuntotuotannon tukeminen on tärkeää työvoiman saatavuuden ja segregaaation ehkäisyn näkökulmasta. Valtion tukemaa asuntotuotantoa tarvitaan seudulle myös talouden vastasyklisenä toimenä. Kohtuuhintaisen asuntotuotannon osuus on seututasolla 25 % kuntien asuntotuotantotavoitteesta. Vuosina 2020-2022 kohtuuhintaisia asuntoja rakennettiin kaupunkiseudulle jopa 3100 kpl. ARA-rahoituksen hyödyntämistä keskustojen ja joukkoliikennevyöhykkeen täydennysrakentamisalueilla tulee parantaa. Edellisessä MAL-sopimuksessa Tampereen seudulle myönnettiin myös ARAn käynnistysavustusta ja infra-avustusta.

Maankäyttö

Yhdysrakenteen eheyttämisen lisäksi kaupunkiseudun tavoitteena on asuin ympäristön laadun ja vehreyden lisääminen. Toimenpiteenä on käynnistää sinivihherstrategian laadinta viherrakenteen vaalimiseksi. Myös kuntien keskustojen kehittäminen jatkuu painopisteenä. Asuinalueiden eriytymisen ja segregaaation ehkäisyyn on myös hyvä seudullinen tietopohja.

Kansainvälistymisen osalta maankäyttöön ja liikenteeseen liittyvä tavoite on seudullisten (rajattomien) yritysalueiden kehittäminen erityisesti tilaa vaativien puhtaan siirtymän teollisuuden tarpeisiin. Asiasta on hyvät taustaselvitykset. Myös vanhojen yritysalueiden uudistaminen on ajankohtaista. Toimenpiteenä on mm. kuntien välisten toimintamallien, kaavoitus- ja lupaprosessien kehittäminen sekä elinkeinotyön ja maankäytön suunnittelun parempi kytkentä. Myös energian seudullinen tilannekuva on tunnistettu puuttuvan.

Liikennejärjestelmätön syötteitä sopimukseen

Kaupunkiseudulla on hyvä tietopohja liikennejärjestelmän strategisista hankkeista. Uudet tarpeet liittyvät lähinnä EU:n tavoitteeseen SUMP (kestävän kaupunkiliikunnan suunnitelma) laadintaan toiminnallisille kaupunkiseuduille. Seutu odottaa valtiolta tukea myös lähijunaliikenteen uudistukseen valmistautumiseen. Lisäksi seudun tarpeisiin liittyvät elinkeinoelämän vaatiman logistiikan kehittäminen sekä puhtaiden käyttövoimien jakeluverkoston edistäminen.

Uusia selvitystarpeita voidaan lisäksi tunnistaa seuraavissa teemoissa:

- Sisävesiliikenteen rooli ja kytkäytyminen sinivihherstrategiaan
- Varautuminen ilmastomuutokseen liikennejärjestelmän osalta

- Sosiaalisen kestävyuden vahvistaminen (liikenneköyhyys, liikkumattomuus, terveellisyys, turvallisuus, tasa-arvo)
- Liikennejärjestelmän rooli huoltovarmuudessa ja turvallisuudessa

Seudullisesti merkittävät kehittämishankkeet

Raitiotie:

- Jo toteutuneiden suunnittelukustannusten ja jatkosuunnittelun valtio-osuudet: Pirkkala-Linnainmaa, Lielähti-Ylöjärvi
- Pirkkala-Linnainmaa raitiotien toteuttaminen: valtion tukipäätös tunnistettu kunnissa toteutuspäätöksen tekemisen edellytykseksi käynnissä olevan toteutussuunnittelun päätteeksi (10/2024)
- Valtion sitoutuminen pitkäjänteiseen raitiotiekehittämiseen

Lähijunaliikenne:

- Ensivaiheen seisakkeet (Sääksjärvi, Ruutana, Epilä, Messukylä, Ylöjärven keskusta), Oriveden radan sähköistys sekä lähijunaliikenteen edellyttämä raidekehitys ja sovittaminen kaukojunaliikenteeseen
- Osa rata- ja seisakesuunnittelusta saatetaan toteuttaa MAL-sopimuksen kautta ja osa valtion prosessien mm. pääradan kehittämisen kautta (mm. Tampereen henkilöratapiha, Ylöjärven raaka-puterminaali)

Tie- ja katuinfra:

- Vaitinaron liittymä Hiedanrannan kehittämisen mahdollistamiseksi
- Runkobussilinjaston yleissuunnitelma, kehityskohteet sekä -pilotit
- Kehä II -kehittämissuunnittelu elinkeinoelämän tarpeisiin

Liityntäpysäköinti:

- Idän suunta: Teiskontien-Heikkilänkadun liityntäpysäköinti
- Lännen suunta: Teivo-Mäkkylä, Soppeenmäki
- Etelän suunta: Lahdesjärvi, Lempäälän keskusta

Valtakunnallisesti merkittävät hankkeet

- Huomioitava MAL-sopimuksen suhde valtiollisiin prosesseihin ja hankkeisiin
- Järjestelyratapihan siirto
- Päätieverkon kehittäminen (Vt9, Vt12, Vt3)

Pyöräliikenteen infra: pääverkon hankkeet ja pysäköinti

Keskustojen kävely ja pysäköinti-infra

Liikenteen hallinnan ja teknologian hyödyntämisen infra

Edellä esitetyt hankkeet on tunnistettu seudun liikennejärjestelmätyössä sekä rakennesuunnitelman valmistelussa. MAL-sopimuksen kautta rahoitettavat kohteet tulee edelleen tarkentaa ja priorisoida. Tavoitteet-

na on myös, että seutu saisi sopimuksen kautta pieniin ja keskisuuriin hankkeisiin valtionrahoitusta allokoitavaksi seudullisessa yhteistyössä.

Seudullisen liikennejärjestelmän muu tuen tarve liittyy joukkoliikenteen tukeen, valtio osallistuminen liikennejärjestelmätyn kehittämiseen sekä operatiivisen yhteistyön kehittämiseen.

Huomioita hallitusohjelmasta

Pääministeri Orpon hallitusohjelman määräaikaisessa investointiohjelmassa on allokoitu yhteensä 797 miljoonaa euroa MAL-sopimusten ja kehittämismomentin infrahankkeille. Toistaiseksi ei ole tietoa siitä, mikä osa rahoituksesta allokoitetaan MAL-sopimukseen ja miten rahoitus jakautuu MAL-sopimusseutujen kesken. Myöskään ei ole tietoa siitä, miten joukkoliikennetuki kirjataan MAL-sopimukseen. Vaikka Tampereen kaupunkiseudulla voidaan tunnistaa vahvat perusteet edellä esitetyt listan toimeenpanemiseksi, on todennäköistä, että kaikkia tavoiteltuja toimenpiteitä ei saada sisällytetyksi tulevaan MAL-sopimukseen. Siten seudulla on perusteltua käydä priorisointikeskustelua mitä MAL-sopimukselta vuosille 2024-2027 erityisesti odotetaan.

Valtakunnallisen liikennejärjestelmätyn päivittäminen käynnistetään syksyllä. Seudun on tärkeää resursoida osallistumista ko. prosessiin. Liikenne12-suunnitelman avulla linjataan valtakunnan liikennepolitiikkaa ja kansallisesti merkittävien teemojen kehittämistä. Väyläverkon investointi- ja suunnitteluohjelma ovat välineitä valtakunnallisen verkon hankkeiden edistämiseksi, kun taas MAL-sopimukset ovat työkalu ensisijaisesti kaupunkiseutujen sisäisen liikennejärjestelmän ja yhdyskuntarakenteen kehittämiseksi.

104 § KUNTAYHTYMÄN ALUSTAVAT TAVOITTEET JA TALOUSARVIOAAMI VUODELLE 2024**Seutuhallitus 27.9.2023**

Päätösehdotus: Seutujohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää

hyväksyy raamiehdotuksen mukaisen 1 319 900 euron talousarvion valmisteltavaksi seutuyksikölle vuodelle 2024.

Päätös:

Liitteet:

Käsittelyvaiheet: KJK 10.5., SH 31.5, KJK 2.6.2023, KJK 16.6.2023, KJK 7.9.2023

Perustelut: Seutujohtaja Päivi Nurminen

Seutuhallituksen ja kuntajohtajien yhteiskokouksessa on käyty lähete-keskustelua kuntayhtymän talouden ja toiminnan kehyksistä vuona 2024. Tarkoituksena on ollut viestiä tarpeet huomioitavaksi kuntien raamivalmistelussa.

Perussäännön mukaan *"Taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille on varattava tilaisuus esityksen tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi. Talousarvio ja -suunnitelma tulee käyttötalouden osalta eritellä tehtävittäin ja investointien osalta hankkeittain. Seuraavan kalenterivuoden alustava talousarvio ja -suunnitelma on toimitettava jäsenkunnille 30.9. mennessä ja hyväksytty talousarvio ja -suunnitelma 15.1. mennessä."*

Lähtökohdat

Kuntayhtymän tehtävänä on yhdessä jäsenkuntiensa kautta rakentaa rajattomasti toimivaa Suomen toiseksi suurinta kaupunkiseutua Vehreä metropolimme 2040 seutustrategian pohjalta. Yhteistyön tavoitteena on lisätä koko kaupunkiseudun elinvoimaa ja tehostaa resurssien käyttöä. Strategian kautta edistetään lumoavaa arkea, fiksua kasvua ja kansainvälistymistä. Strategialle on hyväksytty myös toimenpideohjelma.

Kaupunkiseudun toimintaympäristössä vahvistuu samanaikaisesti useita ilmiöitä. Väestön luonnollinen kasvu hiipuu, väestö ikääntyy ja työvoiman saatavuus vaikeutuu monella alalla. Kestävä siirtymä on vauhdittunut ja luonnon monimuotoisuus noussut kansalliseen keskusteluun.

Kansainvälistyminen, kaupungistuminen, segregaatio sekä turvallisuus ja varautuminen ovat myös nyt näkyvämmiin suunnittelussa esillä.

Kuntayhtymän toiminta

Seutuyhteistyön prosesseilla pyritään vastaamaan em. kehitykseen ja toimintaympäristön muuttumiseen. Seutuyhteistyö tehdään neljässä asiantuntijatyöryhmässä, kuntajohtajakokouksessa ja seutuhallituksessa.

Maankäyttöyhteistyö 2024

MAL- suunnittelu on toiminut kuntien yhteistyön tärkeänä liimana vuodesta 2010. Rakennesuunnitelman päivitys määrittelee maankäytön keskeiset ratkaisut, joita yhteistyöllä edistetään. Tueksi valmistellaan mm. uusi MAL-sopimus ja ohjelmoidaan sen toimeenpano. Vuoden 2024 uudeksi toimenpiteeksi esitetään seudullisen siniviherstrategian/ohjelman laadinnan käynnistämistä. Työhön haetaan myös ulkopuolista rahoitusta.

Asumisen yhteistyö 2024

Asumisen kehittäminen seutuyhteistyössä nojaa seudulliseen asuntopoliittiseen ohjelmaan, ARA-yhteistyöhön ja MAL-sopimuksen seurantaan. Tämän lisäksi seutuyhteistyössä tulisi tarkastella asuntomarkkinoiden seudullista kehitystä, tuottaa seututasoista tilannekuvaa ja tietopohjaa asumisesta sekä rakentaa seudullisia työvälineitä. Myös kohtuuhintaista asuntotuotantoa ja kuntien yhteisvastuullisuutta tulee jatkossakin edistää seututasolla.

Seutuyhteistyössä asumisen kehittäminen on uusi, vahvasti MAL-teemaan kytkeytyvä osa-alue M:n ja L:n rinnalla. Asumisen yhteistyöhön on budjetoitu uusi suunnittelijaresurssi kuntayhtymän perusrahoitukseen.

Kestävän liikkumisen yhteistyö 2024

Liikennejärjestelmätyössä on hyvät seudulliset pohjaratkaisut ja suunnitelmat joukkoliikenteen (sis. raideliikenne) sekä kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen. Seututoimisto on edistänyt myös lähijunaliikennettä, jossa tiekarttojen ja eritasoisten selvitysten kautta on mahdollista edetä kohti ensivaiheen toteutusta. Seuraavalta MAL-sopimukselta odotetaan valtion tukea seudun pyrkimyksille. Seudulla tulee valmistautua myös raideliikenteen avautumiseen, olla mukana keskusteluissa ja vaikuttamassa toimintamalliin. Koska lähijunaliikenteen edistäminen tulee tehdä valtion kanssa yhdessä, hyötyy kokonaisuus seudullisesta koordinoinnista. Tätä resurssia tavoitellaan mm. MAL-sopimuksen kautta.

Sivistyspalvelujen yhteistyö 2024

Sivistyspalvelujen yhteistyössä keskitytään sivistyksen palvelualueille laadittujen seudullisten suunnitelmien toimeenpanoon ja päivittämiseen. Myös liikkumattomuutta ehkäisevän Seutuliike-ohjelman toimeenpano käynnistetään yhdessä kuntien kanssa. Uutena näkökulmana on segregaaation ehkäisy, jota rahoitetaan mm. hankerahalla. Palveluyhteistyöllä tehostetaan kuntien resurssienkäyttöä ja edistetään yhteiskäyttämistä sekä seudullisia toimintatapoja.

Kestävä siirtymä 2024

Teemassa valmistaudutaan Kestävän siirtymän ohjelman toimeenpanoon ja kiertotalouden green deal -sitoumuksen täyttämiseen. Työllä luodaan pohjaa mm. kuntakohtaisten ilmastotavoitteiden päivittämiseksi. Seutupaneelin ja asukasosallisuuden toimintamallia kehitetään seuraavalle tasolle. Teemaan pyritään hankkimaan ulkopuolista hankerahoitusta. Seudullisen osallisuusverkoston perustamista edistetään resurssien puitteissa. Työssä tuotetaan myös ennakointitietoa seudun kehitysteemoihin kytkeytyvistä tulevaisuusteemoista.

Tietoyhteistyö 2024

Kunnat ja kaupunkiseutu valmistelevat yhdessä tietoyhteistyön syventämistä tietoaineistojen, analyysien, raporttien tehokkaampaan hyödyntämiseen. Työn käynnistäminen tehdään verkostona nykyisten resurssien puitteissa.

Kuntayhtymän talous/seutuyksikkö

Kuntayhtymän resurssikehitys on ollut vaatimatonta työn vaikuttavuuteen ja tuloksiin nähden. Seutuyksikön asiantuntijaresursseja ei ole lisätty 10 vuoden aikana. Myös ostopalveluraha on ollut vähäistä eikä kuntien asiantuntijoita ole käytettävissä valmistelutehtäviin. Ulkopuolista hankerahoitusta pyritään hyödyntämään, mutta sekin vaatii asiantuntevaa ohjaamista.

Seutuyksikön talousarvio vuodelle 2023 on 1,175 milj. euroa, laskennallisesti 2,87 euroa/asukas. Vuoden 2023 raamiehdotuksen valmistelussa jäsenkunnat tukivat laajasti kuntayhtymän rahoitustilanteen kohentamista. Tuolloin seutuhallitus totesi, että resurssitarpeet tulee esittää siten, että ne voidaan huomioida kuntien raamivalmistelussa.

Yhteenvedona yllä esitetty resurssitarve sisältäen 2 % kustannusten nousun vastaa n. 144 000 euron lisärahoitusta vuodelle 2024. Ehdotus sisältää 1 % tehostamisveloitteen sekä asumisen asiantuntijan palkkaamisen. Rahoitus jakaantuu jäsenkuntien asukasluvun mukaisesti.

Raamiehdotus seutuyksikölle vuodelle 2024

SEUTUYKSIKKÖ	TA 2023	TAE 2024
Myyntitulot/kunnat	1 175 100,00	1 319 900,00
Muut tuet ja avust.	0,00	0,00
Tulot yht.	1 175 100,00	1 319 900,00
Palkat ja palkkiot	597 500,00	698 500,00
Sivukulut	109 700,00	130 500,00
Henk.kulut yht.	707 200,00	829 000,00
Palvelujen ostot	400 300,00	422 500,00
Vuokrat	55 500,00	55 400,00
Tarv., yms.	9 100,00	10 000,00
Kaluston hankinta	3 000,00	3 000,00
Menot yht.	1 175 100,00	1 319 900,00
Toimintakate	0	0

Kansallinen MAL-verkosto

Kuntayhtymä on kansallisen MAL-verkoston vastuorganisaatio. MAL-verkoston vuoden 2024 talousarvio laaditaan nykyisen laajuisen perustoiminnan mukaisena. MAL-verkoston talousarviolla ei ole vaikutusta kuntayhtymän tuloksen muodostumiseen eikä kuntien maksuosuuteen. Verkoston kulut katetaan verkoston jäsenmaksuilla sekä mukana olevien toimijoiden avustuksilla.

105 § SEUTUJOHTAJAN PÄÄTÖSPÖYTÄKIRJAT

Seutuhallitus 27.9.2023
Päätösehdotus: Seutujohtaja Nurminen:

Seutuhallitus päättää

merkitä tiedoksi seutujohtajan tekemät päätökset 22.8.-19.9.2023 ja
että päätöksiä ei oteta seutuhallituksen käsiteltäviksi.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Käsittelyvaiheet:

Liitteet: Koonti seutujohtajan päätöksistä.

Perustelut: Seutusihteeri Pohjonen

Kuntalain 92 §:n sisältyvät määräykset viranhaltijapäätösten ottamisesta seutuhallituksen käsiteltäväksi.

Kuntayhtymän hallintosäännössä on tarkempia määräyksiä asioista, joista seutujohtaja päättää. Lisäksi seutuhallitus voi päätöksellään delegoida päätöksenteon asiassa seutujohtajalle.

Seutuhallitukselle esitetään seutujohtajan päätöspöytäkirjat asioiden mahdollista käsiteltäväksi ottamista varten.

Pöytäkirjat ovat luettavissa ennen kokousta seututoimistolla.

Tiedoksi.

Lisätietoja.

seutusihteeri Juhani Pohjonen
puh. 040 587 8557, etunimi.sukunimi@tamperenseutu.fi

106 § SEURAAVAT KOKOUKSET

Kokouspäivät syksyllä 2023

Seutuhallituksen kokoukset ovat keskiviikkoisin klo 9.00–11.00.

Syksyn 2023 kokouspäivät: 27.9., 25.10., 29.11. ja 20.12.

Seutufoorumi tiistaina 19.12. klo 12.30-17 Tampere-talo

Kokouspäivät vuodelle 2024

Kokoukset keskiviikkoisin klo 10.00-12.00. Kokouksen jälkeen on mahdollisuus lounasruokailuun ravintola Tampellassa.

31.1., 6.3., 27.3., 24.4., 29.5., 19.6.

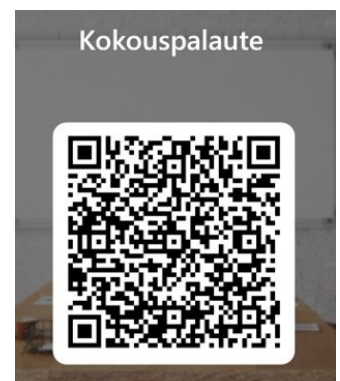
Heinäkuussa ei kokousta.

28.8., 25.9., 30.10., 27.11., 18.12.

107 § MUUT ASIAT

Osana toiminnan kehittämistä kuntayhtymässä on aloitettu palautteen kokoaminen keskeisten toimijoiden kokouksista. Palautteen voi antaa linkissä: <https://forms.office.com/e/Sb78TEicTK>

tai lukemalla mobiililaitteella QR-koodin:

108 § KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja Kummola päätti kokouksen klo 10.45

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 21 pages before this page

Dokumentet inneholder 21 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 21 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 21 sider før denne side

Detta dokument innehåller 21 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende